

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 117g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea energiei
regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007
(tariful energiei regenerabile)

CHIȘINĂU

12 octombrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 3 octombrie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 octombrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 12 lit. a) teza a doua „*La aprobarea tarifelor se va ține cont de prețurile la produsele similare de pe piața internațională.*” și a articolului 24 alin. (2) din Legea energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007, ridicată de avocatul Constantin Lazari în dosarul nr. 3-984/2016, aflat pe rolul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 3 octombrie 2016 de către judecătorul Oleg Melniciuc, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 19 aprilie 2016, SC „ASA Business” SRL a solicitat Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare - ANRE) să aprobe tariful energiei electrice produsă din surse regenerabile de energie în mărime de 4,65 lei/kWh.

4. La 16 mai 2016, Consiliul de administrație al ANRE a emis Hotărârea nr. 155/2016 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, prin care a aprobat tariful energiei electrice produsă de SC „ASA Business” SRL în mărime de 1,90 lei/kWh.

5. Nefiind de acord cu tariful aprobat, SC „ASA Business” SRL a înaintat o acțiune în contenciosul administrativ împotriva ANRE, în vederea obligării acesteia de a adopta o nouă hotărâre.

6. În cadrul procesului, avocatul Constantin Lazari a înaintat instanței de judecată un demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 12 lit. a) teza a doua „*La aprobarea tarifelor se va ține cont de prețurile la produsele similare de pe piața internațională.*” și a articolului 24 alin. (2) din Legea energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007.

7. Prin încheierea din 23 septembrie 2016, instanța de judecată a admis demersul și a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

„(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.”

Articolul 126

Economia

„(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

d) stimularea cercetărilor științifice;

e) exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;

f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;

g) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;

h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.”

9. Prevederile relevante ale Legii energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007 (M.O., 2007, nr. 127-130, art. 550) sunt următoarele:

Articolul 12
Atribuțiile Agenției Naționale pentru
Reglementări în Energetică

„Agenția Națională pentru Reglementări în Energetică, denumită în continuare ANRE:

a) aprobă tarifele pentru fiecare tip de energie și combustibil regenerabile, calculate de către producător în baza metodologiilor aprobate de ANRE, care prevăd recuperarea investițiilor efectuate, eventual, în construcția, extinderea sau modernizarea instalațiilor, precum și a liniilor de conexiune, de transport și distribuție a energiei și a combustibilului, în termen de până la 15 ani, cu condiția ca rata de rentabilitate prescrisă să nu depășească dublul ratei corespunzătoare din sectorul energetic tradițional. **La aprobarea tarifelor se va ține cont de prețurile la produsele similare de pe piața internațională;**

b) elaborează, după caz, actele necesare reglementării raporturilor dintre participanții la piața de energie regenerabilă;

c) elaborează proiecte de contracte privind comercializarea energiei și combustibilului regenerabile, prevăzând accesul liber și nediscriminatoriu al producătorilor de energie și combustibil regenerabile la rețelele electrice și termice centralizate, la rețelele și instalațiile de distribuție a combustibilului;

d) eliberează licență pentru producerea combustibilului regenerabil.”

Articolul 24
Tarifele la energia regenerabilă

„(1) Tarifele pentru energia regenerabilă se stabilesc și se aprobă anual, în funcție de tipul și capacitatea de producere a instalațiilor, de volumele de producere și livrare preconizate și de perioada de livrare a energiei regenerabile.

(2) **La stabilirea acestor tarife, după caz, se va ține cont de prețurile de pe piața internațională.”**

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că normele contestate permit ANRE să diminueze în mod abuziv tariful energiei regenerabile prezentat de producător.

11. De asemenea, autorul menționează că tariful aprobat de către ANRE în baza normelor contestate nu este în măsură să acopere investițiile efectuate de producător, fapt care duce la pierderea interesului de a produce un asemenea tip de energie.

12. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate din Legea energiei regenerabile încalcă articolele 1 alin. (3), 4 alin. (2), 7, 9, 114 și 126 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Constantin Lazari în dosarul nr. 3-984/2016, care se află pe rolul Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

17. Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolelor 12 lit. a) și 24 alin. (2) din Legea energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007, potrivit cărora la aprobarea tarifelor pentru energia regenerabilă ANRE va ține cont de prețurile la produsele similare de pe piața internațională.

18. Astfel, autorul consideră că normele contestate aduc atingere articolelor 1 alin. (3), 4 alin. (2), 7, 9, 114 și 126 din Constituție.

19. Curtea reiterează că articolele 1, 4, 7 și 9 din Constituție comportă un caracter generic și constituie imperative de ordin general-obligatoriu, care stau la baza oricăror reglementări și nu pot constitui repere individuale și separate.

20. Referitor la pretinsa încălcare a art. 114 din Constituție, care prevede înfăptuirea justiției în numele legii și doar de către instanțele judecătorești, Curtea constată lipsa unei legături de cauzalitate între prevederile acestui articol și prevederile contestate.

21. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că o prevedere legală poate constitui obiect al jurisdicției constituționale doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate.

22. Cu referire la pretinsa încălcare a articolului 126 din Constituție, care garantează protecția concurenței loiale și crearea unui cadru favorabil tuturor factorilor de producție, Curtea relevă următoarele.

23. Articolul 12 din Legea energiei regenerabile prevede atribuțiile ANRE în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie. Potrivit literei a) teza întâi, ANRE aprobă tarifele pentru fiecare tip de energie și combustibil regenerabile, calculate de către producător în baza metodologiilor aprobate de ANRE, care prevăd recuperarea investițiilor efectuate, eventual, în construcția, extinderea sau modernizarea instalațiilor, precum și a liniilor de conexiune, de transport și distribuție a energiei și a combustibilului, în termen de până la 15

ani, cu condiția ca rata de rentabilitate prescrisă să nu depășească dublul ratei corespunzătoare din sectorul energetic tradițional.

24. Potrivit tezei a doua a art. 12 lit. a) și art. 24 alin. (2) din Lege, la aprobarea acestor tarife se va ține cont, după caz, de prețurile la produsele similare de pe piața internațională.

25. Astfel, potrivit prevederilor legale menționate, Curtea observă că la aprobarea tarifului pentru energia regenerabilă ANRE urmează să ia în considerare mai multe circumstanțe.

26. De asemenea, Curtea constată că la aprobarea acestor tarife legiuitorul a stabilit că ANRE urmează să țină cont, **după caz**, și de prețurile de pe piața internațională. Curtea reține însă că această dispoziție **nu are un caracter exclusiv**.

27. Din conținutul sesizării, Curtea observă că autorul excepției pretinde că normele contestate permit ANRE să micșoreze arbitrar tariful calculat de producător, în detrimentul producătorului.

28. În acest sens, Curtea subliniază că o eventuală aplicare neconformă a dispozițiilor legale nu poate servi ca temei de neconstituționalitate.

29. Prin urmare, normele contestate, precum și argumentele autorului excepției, nu reprezintă o problemă de neconstituționalitate, ci de *aplicare a legii*.

30. În ce privește alegațiile autorului referitor la investițiile efectuate în vederea producerii energiei regenerabile, Curtea reține că soluționarea acestui aspect ține de competența instanțelor judecătorești. Or, doar instanțele judecătorești sunt în drept să constate în ce măsură tariful aprobat acoperă investițiile efectuate de producător.

31. În lumina celor menționate, Curtea reține că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 12 lit. a) teza a doua „La aprobarea tarifelor se va ține cont de prețurile la produsele similare de pe piața internațională.” și a articolului 24 alin. (2) din Legea energiei regenerabile nr. 160-XVI din 12 iulie 2007, ridicată de avocatul Constantin Lazari în dosarul nr. 3-984/2016, pendinte la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.*

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 117G/2016
PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A
UNOR PREVEDERI DIN LEGEA ENERGIEI REGENERABILE
(TARIFUL ENERGIEI REGENERABILE)

7

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 12 octombrie 2016

DCC nr. 73

Dosarul nr. 117g/2016